

BESLOTEN RUIMTEN

Maatregeltype / Overeenstemming tussen werknemers en werkgevers^[1]
statusstempel:

Beschrijving van de risicogroep:

Er zijn verschillende situaties in de afvalbranche waarin we spreken van het betreden van een besloten ruimte om erin te werken. Het begrip 'besloten ruimte' is niet opgenomen in de regelgeving en ontstaan in de praktijk. Vaak wordt een besloten ruimte omschreven als een gesloten of deels open omgeving met veelal een vernauwde toegang, die niet ontworpen is voor het verblijf van personen, en waar activiteiten plaatsvinden die gevaren met zich meebrengen op het gebied van veiligheid, gezondheid en welzijn. Besloten ruimten zijn onder normale omstandigheden van de omgeving afgesloten, maar worden toch regelmatig betreden voor inspectie, reparatie, schoonmaak of onderhoud.

Strikt genomen zijn alle werkruimten binnen besloten ruimten. Omdat iedereen weet wat het begrip betekent, gebruikt de arbocatalogus afvalbranche het begrip 'besloten ruimte' voor werkplekken waar gevaar is voor verstikking, bedwelmings, vergiftiging, brand of explosie (VBVBE). Een andere aanduiding voor gevaar voor VBVBE is een 'gevaarlijke atmosfeer' of een onveilige atmosfeer. Daarvoor zijn strenge afspraken vastgelegd in de regelgeving.

BESLOTEN RUIMTEN IN DE AFVALBRANCHE

In de regelgeving is 'het vermoeden van een gevaarlijke atmosfeer' opgenomen. Bij het betreden van een besloten ruimte volgens bovenstaande omschrijving is er altijd vermoeden van een onveilige atmosfeer met kans op verstikking, bedwelmings, vergiftiging, brand of explosie. Het gevaar is aanwezig doordat in de besloten ruimten de concentratie zuurstof te laag of te hoog is, restanten van vloeistoffen, gassen en dampen aanwezig zijn die óf zelf óf in combinatie met elkaar, giftig, brandbaar of explosief zijn. Daarnaast kan er sprake zijn van andere gevaren zoals knellen, pletten, snijden, elektrocutie (stroomdoorgang), vallen, struikelen, uitglijden, vallende voorwerpen, fysieke belasting, lawaai, biologische agentia en stofblootstelling.

Voor verschillende soorten besloten ruimten in de afvalbranche is apart beschreven hoe te handelen voorafgaand aan het betreden ervan. De volgende onderdelen zijn beschikbaar:

- Werken in de ruimte vóór het uitdrukschot van een kraakperswagen^[2]
- Werken in ruimte onder de weegbrug of in een kruipruimte^[3]
- Werken in de reinigingstrommel voor teerasfalt^[4]
- Werken in een besloten composteerruimte^[5]
- Werken in besloten ruimten zoals bij ketelrevisie van verbrandingsinstallaties^[6]
- Werken in gasgangen stortplaats^[7]
- Werken in besloten ruimten rioleringsbeheer^[8]

Voor andere soorten besloten ruimten in de afvalbranche is (nog) geen nadere omschrijving beschikbaar, zoals voor perscontainers, afgedekte afzetcontainers, KGA-containers, stukgoed containers, en zeecontainers. Afvalbedrijven dienen deze in de risico-inventarisatie en -evaluatie van het bedrijf op te nemen.

GEVAAR VOOR VERSTIKKING, BEDWELMING, VERGIFTIGING, BRAND OF EXPLOSIE

Ook als er geen sprake is van een besloten ruimte, kan er gevaar voor verstikking, bedwelmings, vergiftiging, brand of explosie aanwezig zijn, bijvoorbeeld benedenwinds in de buitenlucht. Voor zover relevant zijn gevaar voor verstikking, gevaar voor bedwelmings en gevaar voor vergiftiging elders in de arbocatalogus afvalbranche beschreven bijvoorbeeld bij het onderdeel Heet werk^[9] (snijbranden, lassen of stiftlassen). Gevaar voor brand of explosie is in de arbocatalogus afvalbranche opgenomen bij het onderdeel Brand- en explosiegevaar^[10].

Meer informatie:

- Achtergrondinformatie^[11] over gevaar voor verstikking, bedwelmings, vergiftiging, brand of explosie
- Basisinspectiemodule van Inspectie SZW bij Gevaar voor verstikking, bedwelmings, vergiftiging, brand of explosie^[12] (2018)

Links

^[1] <https://bdtest3.dearbocatalogus.nl/maatregel-status/overeenstemming-tussen-werknemers-en-werkgevers> ^[2] <https://bdtest3.dearbocatalogus.nl/risico/werken-in-de-persruimte> ^[3] <https://bdtest3.dearbocatalogus.nl/risico/werken-in-kruipruimte> ^[4] <https://bdtest3.dearbocatalogus.nl/risico/werken-in-een-reinigingstrommel-voor-teerasfalt> ^[5] <https://bdtest3.dearbocatalogus.nl/risico/besloten-composteerruimte> ^[6] <https://bdtest3.dearbocatalogus.nl/risico/besloten-ruimten-v> ^[7] <https://bdtest3.dearbocatalogus.nl/risico/besloten-ruimten-s> ^[8] <https://bdtest3.dearbocatalogus.nl/risico/besloten-ruimten-rioleringsbeheer> ^[9] <https://bdtest3.dearbocatalogus.nl/risico/heet-werk> ^[10] <https://bdtest3.dearbocatalogus.nl/risicogroep/brand->

en-explosiegevaar [11] <https://bdtest3.dearbocatalogus.nl/gevaren-en-kenmerken-van-besloten-ruimten> [12]
<https://www.inspectieszw.nl/publicaties/richtlijnen/2018/12/10/bim-vbvbe>